

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 8. Imposueru[n]t vestime[n]ta sua. &c. sternerant in via: cædeba[n]t ramos, &c.: Mystério no[n] vacant hæc duo animalia, & vestimenta, quibus populus illi occurrit, sicut in facto lehu.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

Non est quod huic comparem actum Salu-
 toris nostri hodiernum: ad mortem etenim dam-
 natus a pleno concilio Principum summorum-
 que Sacerdotum fugam retractus in desertum E-
 phrem, cum ibi posset liberè morari; ipse tamen
 mors sua voluntate ductus iter reperit in Hie-
 rusalem sacrificandus: ut eum nec infamis mors
 crucis detineret illi imminere, nec tormentorum
 horor, que passurus erat, nec ineffabilis amico-
 rum luctus, nec discipulorum suorum metus, nec
 scandalum quod præciebat illis obcururū, nec
 lacrimarum plaususque sanctissimæ Matris suæ,
 eo tantum animo ut nos ab obligatione solueret
 in quam iniecerunt nos parentum nostrorum
 peccata, & nostra similiter, atque ut satisficeret
 immenso debitorum nostrorum Chistogapho,
 de quo memorat Apostolos, que tantum saluti
 nostre præiudicabant; ipse vero tanta animi ve-
 nit alacritate, promptaque voluntate, ut volue-
 rit in huius confirmationem tantā Hierusalem
 ingredi pompā & festiuitate, quantum mundus
 nunquam viderat, tantā inquam, ut illam diui-
 ni sponsa à longè contempta iudicaret iam ei-
 us celebrari sponsalia & tolemnes nuptias, dis-
 que hunc iocunditatem & cordis sui lætitiæ cou-
 lectatam. Unde nos omnes hortatur ut foras
 egrediamur illū spectaturi. *Egredimini filie Sion,
 & videte Regem Salomonem, &c. in die desponsa-
 tionis suæ, & in die lætitiæ cordis sui.* De quo dixi-
 mus alibi: Quamta postulat beneficium tale
 gratitudinem? Quamta recognitionis officia?
 Diuina placeat misericordia, ut de te non possit
 hoc proponere querimoniam quibus ingratos
 quosdā & rebelles dicitur excepit. *Esuerunt ad-
 uersum me mala pro bonis, & odierunt pro dilectione
 mea.* Quidnam in tanti amoris illius refundis
 cambium, nisi odium? Quid in talium honorum
 compensationem, nisi mala, nisi Argitia? Qua ra-
 tione prois illum offendere, qui tanta tibi præ-
 stitit obsequia? Quo modo talis potes favoris ob-
 liti? Qualiter aera non hauris inquirendo
 quā potius ratione saltem in aliquo tam præcis
 satisfacere obligationibus?

Deo populū opprēsserant duo illo monstra
 tyranidis gentium Madianitarum Zebē &
 ut amos Sabmana: nec erat qui tam ducta posset illum ori-
 pere feruore quā ad extremam usque trilitiam
 planctumque deuoluēbatur. Prodit in medium
 fortissimus Dux Gedeon & proprio motu se
 contra illos offert certaminī, atque amici, ego
 me illis vestris opponi inimicis antagonistam,
 donec illos bello dux impugnabo: ut vos ipsos
 redam indempnes: meam ego vitam discretamini

exponam alicuique subijciam, ut vos ipsi secu-
 ri & quieti vitam transigatis. Fecit hoc, magno-
 que suo dispendio illos in libertatem asseruit.
 Hoc adeo grato recepit animo populus, ut pa-
 rum censeret esse, si suas illi facultates offerret;
 sed decretum est ut seipos illi submitteret, &
 perpetuos se seruos manciparent, & hoc nedum
 illi, sed & filio illius eiusque posteris, missa
 hac illi solemnī legatione: *Dominare nostris tu,
 & filius filij tui: quia liberauisti
 nos de manu Madian.* Hac gratitudine Chistio
 respondent viri iusti, dum enim considerant quid
 pro illis egerit, eius se postibus prouoluunt, di-
 uinoque consecrant obsequio quidquid sunt, of-
 ferunt animam, corpus, opes, voluptates, pro-
 priamque vitam. Quid tibi ergo faciendum in-
 cumbit?

§. 8. Imposuerunt vestimenta sua, & s-
 sternebant in via: cædebant ramos,
 &c. *Mythia non videntur hæc duo animalia
 & vestimenta, quibus populus illi occurrit,
 sicut in sacro Lehu.*

A Ductis animalibus, Chistius super illa
 sedit. Nonnulli probare conantur tantū
 ascendisse pullum: quia possibile non vi-
 detur, quod amobus pariter insedit & cū iter An Chri-
 estel adeo breue, congruum non videtur quod de
 vno ad alterum transierit: Rationem hanc se-
 quitur D. Hiero. & indicat D. Chrys. Recur-
 pullo in-
 rens ad sensum mylticum *Esio super matrem se-
 federit.*
*debas, numquid & super pullum sedebat? Tamen a lue 21.
 est corpus aliter fieri non poterat, ut super animal Matth.
 virumque sederet. Spirituualiter poterat, cum esset b. He. 23.
 Deus ut & in iudeis sederet & gentibus simul. Se-
 dere autem est super iumenta, id est in precordijs si in M. q.
 habitare ut erat illis Chistius volute iugum meū tibi.
 super vos, & videte, quoniam metis & hūmilitis
 corde: mansueti eum mansuetum vobis potare.*
 Hoc idē ut video tres dicitur Euangeliæ: qua-
 scribit D. Marcus Chistum dixisse Discipulis
 dum eorum mitteret. *Inuenietis pullum ligatum in-
 per quem vobis nūc hominum sedet, &c. Et a-
 bouies, inuenietis pullum ligatum. Super quem
 Luc. 19.
 sedit, nulla facta mentio de aliā. Idem refe-
 runt D. Luc & D. Ioa. Et inuenietis vesicellum &
 sedet super eum sicut scriptum est. Noli timere filia
 Sion. Ecce rex tuus venit sedens super pullum asina.
 Hinc etiam occasionem præbuit quod non-
 nulli aduertunt, nomen hebræum quo Zacha-
 rias ritur esse commune alio & alio, & vide-
 tur*

177
+

27
I.
Luc. 19.
104. 11. 14.

Tract. in
Hic ver-
ba. ite in
causa.
Ihm. E.
38.
In 6. 21.
Matth.
cap. 9. Za-
charia.
38.
II.
Christus
prius asi-
na de iu-
incedit.
a L. 9. 30
Luc.
b He. 67.
in Matth.
cap. 23. In
Ioan.
III.
Hoc al-
legoricè
expanti-
tur.

tur D. Ioan. hoc intelligere de asino, nam erat
pullus. Et quoniam D. Athanasius hæc tractans
Propheciam inducit Zachariae eodem sensu de-
claratam. *Sedens super asino, & pullo subiugato,*
solus: signans verbum pullo non significare alte-
rum animal, sed declarari qualitatem asini, qui
pullus erat indomitus. Porro D. Thom. iuxta
communem sanctorum sensum declarat quod
realiter Christus utriusque insederit, primo asinæ
deinde pullo. Et congrua mihi videtur auctoris
moderni sententia, dicentis hanc veritatem adeo
placitam esse ut illi contrafici nequeat: quando-
quidem Evangelista clarioribus hæc verbis non
potuerit exprimere, nec illa negari. Vatis Zacha-
ria, quæ profert: & sine dubio actioe illa ita
singulari & inusitata quâ tam brevi spatio itine-
ris transiliat de asina in pullum, significare vo-
luit profundum aliquod mysterium. nimirum
illud, quod notant SS. Patres, nominati in D. Am-
brof. a & D. Chrysolto. b quod super populum
Iudaicum & gentilitium vel Dominus Iesur-
us esset, eosque sibi subiugaturus. Asina popu-
lum præfigurabat Iudaicum vel synagogam: quia
super omnia cetera animalia est irrationabilior
& levissimis oneribus spiritus talis fuit & synago-
ga cetera vi pondos ferret legis antiquæ graui-
simam, communiter procedens ut animal irra-
tionale nec illam intelligens: ob intellectus sui
ad res diuinas hebetudinem. Pullus indomitus
populum designat gentilitium: numquam ete-
nim subiectus fuit diuinæ legi, sed libere vaga-
batur sine iugo suis de ditis voluptatibus, ado-
rans Deos quos volebat, quomodo volebat, &
quando volebat.

28

Notandus cum D. Chrysolto. contentus Pro-
phetiarum, nam hæc adimpleus ingrediendo
sedens super asinam & pullum, hoc ipso actu
condebatur Propheciam, quâ significabat ablatum
impletionem dicentium, quod legi, suaque E-
uangelio Iudæos gentesque subieceret, atque ex
illis populum vnum, quamque constaret Ecclē-
siam. *Hæc facebat ut figuris ventura significaret.*

IV.
Soli A.
postoli
soluunt
hæc ani-
malia.
D. Chry-
solto.

Perpende, inquit, primo: Apostolos inungi ut
soluant asinam & pullum; Apostolos fuisse qui
illos ad Christum adduxerunt: isti namque fue-
runt qui soluendo Iudæos à vinculis legis, & op-
tus & Gentiles à peccatorum vinculis ambos ad
fidem Christi adduxerunt. *Discipuli inuenta sol-*
uunt, quoniam & nos & illi per Apostolos voca-
ri, & adducti ad Christum sumus. Perpende se-
cundo: quod sicut tunc temporis nullus potuit
Apostolos impedire in illa actione deligandi &
& adducendi animalia: ut seruicem & seculo Chri-

sto subiugarent, quamvis eorum Domini potestate
conati, sed oblatum, ita nemo potuit impedi-
re Apostolos, quominus Iudæos & Gentiles ad
fidem Christi conuerterent: quamvis illi acriter
sele opposuerint, qui in mundo domini erant, in-
telligo Principes & Imperatores. *Aduerte tertio:*
cum D. Chrysolto. In verbis subiugati pullo, domitatem
admirationem: quomodo dum esset indomitus, &
franco omnino aspectu (similiter & oneris) non resp-
dit, nec relictus, sed quæsi quæsi assuetus ser-
uatur. Gentium enim obediuntia (Christo cuiusque
Evangelio) hæc significatur. & repetita in me-
liorem usam mutatio: quæ omnia illi verbis facta
sunt solus. & adducte tibi. Et cum ita sit quod
numquam iugum tulerat legis diuinæ; et tamen
ita perfectè se subiecit ut prius illi vitam quam
fidem auferre potuerit.

Hæc verba Domini tam efficaciter fuerunt in-
quit I. Chrysolto, ut tantum illis apparen-
ter de asina & pullo materiali loquendo, quod
que tantum eorum mandabat dissolutio: ut il-
lis etiam virtutem & potestatem exposuerit
quâ illos muniebat ad opus illud adeo efficac &
omnipotentia: diuinæ proprium, quæ est ho-
mines à peccatorum suorum nexibus absolueret,
cunctosque populos Christo, fidei illius, legi, &
Evangelio subiugare. *Considera quarto: quod*
quamvis Redemptor noster prius insederit asi-
na: tamen ex illa descendit antequam accederet
Hierusalem, & tunc ascendit pullum, ut in eo
residens Hierusalem ingrederetur: vnde princi-
palis in illo quam in asina sedit: quia sedit in
eo in parte triumphi sui primariâ: qua de causa
tres Evangelistæ tantum pulli meminerunt, ut
diximus, quo significauit, qualiter synagogam
desereret, atque ex ea in partem suæ perfidie
descenderet, nec non ut principalem triumphi
sui & gloriæ partem statueret sibi populum su-
biugando Gentilitium.

Ultimo: refert D. Athanasius sapientissimo
consilio Christo visum fuisse illo verbo *Solui-*
cum enim hæc animalia peccatorum notarent
etot constrictos funibus, quot peccatis innodan-
tur, iuxta illud sapientis: *Funibus peccatorum*
constringitur impius: potestatem exprimere vo-
luit quam illos præbuit deligandi flagitiosos, &
nosque non modicè gauderemus tantâ concessâ
miseri cordiam et eorum fundat in terra remitti-
tendi peccata potestatem: quod soli Deo proprie
contenit, talemque numquam mundus accepit
viditque potestatem. Cæterum aduerte non dari
Apostolis potestatem præscindendi, sed soluen-
di. Ut declaretur mysticum quod superius ex-

Tract.
cat. ad He-
b. V.
Quid
soluere
hic sig-
nificet
pra. 3. 2.

phantimus, quo pramonet Sacramenti pœnitentia ministros; quandoquidem scire debet & vngues expendere ille, qui eccum vult nodum deligare: etiam instruit peccatores, vt ministros inquit, qui vincula eorum fortia nouerint deligare. Magna sunt hæc mysteria, porro diutius illis non licet inhære.

Ascendit primò Christus asnam iter exorsus à Bethphage, rectèque tendit Hierusalem. Eo ipso tempore, mouente Domino (vt ante diximus) corda ciuim populique ciuitatis, aliorumque innumerabilium, qui Pascha celebraturi eò conuenerant, subito & quam primum audiunt aduenire Christum, prosiliunt turmatim omnes eum vt Regem, Dominum, verumque Messiam accipiunt, atque vt tali comitatum ingredienti præferrunt. Vt autem festiuum illum & iucundum redderent ingressum, arbores detincant, ramosque in via spargunt virides, & frondolos: nam sicuto illos vocat D. Mæusus & sander: sicut miris pileas detrahis sibi vestibus struant, pariter manibus gestant ramos palmarum & oliuarum aliarumque arborum: & si quando occurreret illi, summa illum reuerentiâ prouolatibant illique acclamabant: viuat Rex, Dominus, Saluator, Messias, Deus, voces canonicorum alia atrolentes, quæ aera implebant, & coelum vsque ascendebant. Præclarum est hoc facinus, nec facile quis hoc hominum adseribat inuentioni, sed spernam Dei cognoscat in hoc dispositionem insignibus plenam mysterijs.

Creatus Deus in Regem Iesu ducem atque italem declaraturus, cum ipse medius pluribus alijs sederet ducibus, eò mitit Prophetam, qui ingressus eum de medio ducum euocat seorsum, atque cum illo in cubiculum secedit, cui sic: Deus meus te manibus vngit in Regem, & Rex tuus es, diuina eius potestate constitutus. Stragemaria non vulgaris in illius edes obsequiû, plurisque de inimicis eius illustres referes viduas. Et quomodo hæc futura cognoscentur? Prodi foras & videbis. Prodit Iesu, & cum esset docibus illis obuius factus, continuo *Festinauerunt & unusquisque tollens palmam suam, posuerunt sub pedibus eius in similitudinem tribunalis, & cecinerunt tubam, atque dixerunt: Regnauit Iesus.* Insuperclarus ille motus & actio ita particularis, atque illorum non præmeditata acclamatione, euident est argumentum Deum hic operari atque per hoc declarare Iesu Regem esse legitimum. Multo præclarus hoc Christo contigit: quandoquidem ita subito & nemine tale quid cogitante, tanta moueatur populi multitudo, fo-

Hieron. Epist. de Laniua, Tom. 17.

ras exiliat, illum recipiat, pedibus eius propria prosterinat vestimenta, Regem acclamat eum & mundi Saluatorem. Expendit D. Cyprian. in S. L. de vni. Eloquio vestes significare regnum. Sic ostendit ea. Escal. Propheta Samuel quando Rex Saul vestimento detinebat illum ne progredetur, eo uisibili Probanus procedente vestis illa inter manus Saul dirumpitur, ad quem Samuel conuersus ait: In hac vestimenti diuisione, regi tui scito diuisionem. Scidit Dominus regnum Israel à se hodie, & tra. 1. Reg. 15. didit illud proximo tuo. Eodem modo Yates A. 18. nias Silonites, vt Regi Ieroboam indicaret à Deo eum constitutum Regem, atque in regnum decem tribus daturum, duabus alijs relictis posteris Salomonis: pallium suum in duodecim discidit partes, decem autem ex illis tradidit Ieroboam: in hac verba: Tolle tibi decem scissuras: hæc enim dicit Dominus Deus Israel: ecce ego scindam regnum de manu Salomonis. & dabo tibi decem tribus. Quinimo idcirco teste D. Cypri. non permisit Dominus tunicam suam in partes discindi multiplices: erat etenim regi sui, i. est Ecclesie sanctæ symbolum, quæ perpetuum sine aliqua scissura aut diuisione seruare debebat unitatem.

Igitur pedibus Saluatoris pallia sua & vestimenta indurta atque integra populus ille prosterinat, protestatus in hoc, quod supremum & absolutum huius Domini regnum agnoscat, quod independens plenum & indiuisum unitumque possidet, cuius pedibus omnia Regum omnium regna prosteruntur, illique hoc super scriptum optimè conuenire. Rex regum & Dominus Dominantium. Coguouit hæc beata turba à Spiritu S. edocita, vt cantat Ecclesia, ducem hunc maximum & Dominum, triumphum agere de peccato, morte, inferno & Diabolo, atque per mortem suam nomen obtinere super omne nomen, eunctorumque Reges ac regna eius pedibus fore subicienda. O mysteria! O sacramenta! hoc intendit vt absoluta illius & suprema pateat potestas, quoque illi ipsi, qui post passum, cum sunt negaturi & occisuri, primò ore proprio Regem illum, Dominum independentem, & triumphatorem acclamarent: quatenus illi ipsi sciant, quod si moriatur, propria moriatur voluntate, vt id perficiat quod illi ipsi suis ab eo postulare acclamationibus: nimirum, vt eos saluet in excelsis, & referat de morte, peccato, & inferno victoriam, quam illi palmis suis vocibusque protestantur.

17. 17.

VIII. Christus Rex Regum

Apoc. 17. 14.